

III. BELÜGYI ÁGAZAT

1. A polgármester anyakönyvi igazgatással kapcsolatos feladat- és hatáskörei

	FELADAT/HATÁSKÖR	SZERV						JOGSZABÁLY
		vm	f	fk	mjv	v	k	
1.	Közreműködhet (az anyakönyvvezetőre megállapított képesítési feltételek hiányában is) az anyakönyvvezető által előkészített házasság megkötésében, valamint a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésében. Az anyakönyvbe adatot nem rögzíthet.			*	*	*	*	2010. évi I. tv. 4. § (5)
2.	Aláírja a házasságkötési lapot, amennyiben a házasságot előtte kötötték meg.			*	*	*	*	2010. évi I. tv. 30. § (1)
3.	Aláírja a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítéséről szóló lapot, amennyiben a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésére előtte került sor.			*	*	*	*	2010. évi I. tv. 42. § (1)

2. A polgármester polgári védelemmel kapcsolatos feladat- és hatáskörei

	FELADAT/HATÁSKÖR	SZERV						JOGSZABÁLY
		vm	f	fk	mjv	v	k	
1.	Megállapítja a települési polgári védelmi szervezet létszámát a település katasztrófavédelmi besorolásának megfelelően a katasztrófavédelmi kirendeltség vezetőjének javaslata alapján.			*	*	*	*	2011. évi CXXVIII. tv. 63. § (2)
2.	Beosztja az önkéntesen jelentkező személyt nyilatkozat alapján polgári védelmi szervezetbe.			*	*	*	*	2011. évi CXXVIII. tv. 65. § (2)
3.	Kezelheti polgári védelmi szervezetbe történő beosztás, a polgári védelmi kötelezettség teljesítésével kapcsolatos feladatok végrehajtása céljából a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgár a) személyes adatait [családi és utónév, születési családi és utónév, nem, születési hely, idő (év, hónap, nap), anyja születési			*	*	*	*	2011. évi CXXVIII. tv. 71. § (1)

	FELADAT/HATÁSKÖR	SZERV						JOGSZABÁLY
		vm	f	fk	mjv	v	k	
	családi és utóneve, lakóhely vagy tartózkodási hely, munkahely, szervezeti beosztásra vonatkozó adatok, telefonszám, elektronikus levélcím], b) foglalkozására és a szakképzettségére vonatkozó adatait.							
4.	Felhívhatja adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére a kötelezetteket, akikről a 2011. évi CXXVIII. törvény 67. § (3) bekezdés a) és b) pontjában megjelölt forrásokból adat nem szerezhető be, a következő adatok tekintetében: a) a szakképzettség, b) a foglalkozás, c) a munkahely megnevezése, címe, d) a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló törvényben meghatározott polgári védelmi kötelezettség alóli mentességi ok, illetve azon tény, hogy polgári védelmi kötelezettségét munkaköre ellátásával, közmegbízásával teljesíti.			*	*	*	*	2011. évi CXXVIII. tv. 71. § (6)-(7)
5.	Továbbítja az általa kezelt adatállományt a beosztásra jelölés céljából a hivatásos katasztrófavédelmi szervnek, amely ennek alapján kijelöli a polgári védelmi kötelezettségen alapuló polgári védelmi szervezetbe beosztható személyeket, és erről tájékoztatja a polgármestert.			*	*	*	*	2011. évi CXXVIII. tv. 72. § (1)
6.	Kiválasztja a kijelöltek adatállománya alapján azokat a kötelezetteket, akiket a szervezetbe határozattal beoszt, és erről a véglegessé vált határozattal tájékoztatja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervét, valamint a beosztottak adatairól a hadkiegészítő parancsnokságot.			*	*	*	*	2011. évi CXXVIII. tv. 72. § (2)
7.	Haladéktalanul törli az adatállományt a beosztó határozat véglegessé válása után, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve tájékoztatása után a 2011.			*	*	*	*	2011. évi CXXVIII. tv. 72. § (3)

	FELADAT/HATÁSKÖR	SZERV						JOGSZABÁLY
		vm	f	fk	mjv	v	k	
	évi CXXVIII. törvény 71. § (1) bekezdése szerint összegyűjtött adatokról nyilvántartást nem vezethet.							
8.	Eljár a polgári védelmi kötelezettséggel kapcsolatos ügyekben első fokon.			*	*	*	*	2021. évi XCIII. tv. 8. § (3)
9.	Elrendeli a polgári védelmi megjelenési és szolgálatadási kötelezettség teljesítését, valamint a település azonnali beavatkozást igénylő mentési munkálataira történő beosztást.			*	*	*	*	2021. évi XCIII. tv. 9. § (2)
10.	Mentesítheti a polgári védelmi kötelezettség alól legfeljebb egy év időtartamra azt a kötelezettet, aki a) egyéni helyzete, b) munkahelyi, családi vagy társadalmi kötelezettsége miatt nem, vagy a polgári védelmi szolgálat teljesítésével elérhető előnyhöz képest aránytalanul nagy személyes áldozatok mellett tudná csak teljesíteni a polgári védelmi szolgálatot.			*	*	*	*	2021. évi XCIII. tv. 10. § (3)
11.	Kérelemre halasztást, illetve felmentést adhat a polgári védelmi szervezet tagjának a kiképzésen és gyakorlaton való részvétel alól, indokolt esetben.			*	*	*	*	2021. évi XCIII. tv. 11. § (2)
12.	Ellátja a védelmi és biztonsági tevékenységekkel kapcsolatos, jogszabályban és a helyi védelmi bizottság által megállapított, települési szintű feladatokat, irányítja és összehangolja azok végrehajtását.			*	*	*	*	2021. évi XCIII. tv. 58. § (1)
13.	Feladatai a védelmi és biztonsági tevékenységre való települési szintű felkészülés keretében: a) felelős a települési lehetőségek figyelembevételével a védekezés feltételeinek a biztosításáért, b) irányítja a védekezésre való felkészítést, részt vesz a feladatainak ellátása érdekében, a védelmi és biztonsági szervek által szervezett felkészítéseken, c) gyakorolja az elsőfokú polgári védelmi			*	*	*	*	2021. évi XCIII. tv. 58. § (2)

	FELADAT/HATÁSKÖR	SZERV						JOGSZABÁLY
		vm	f	fk	mjv	v	k	
	hatósági jogkört, amit jogszabály nem utal más szerv hatáskörébe, d) felelős a polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési polgári védelmi szervezet megalakításáért, e) kijelöli a védekezéssel összefüggő feladatokban közreműködő referenseket, f) gondoskodik az illetékességi területen élő vagy tartózkodó személyek részére a veszélyekről, fenyegetésekről szóló, a magatartási szabályokat is tartalmazó tájékoztatásról, g) felelős a települési (a fővárosban kerületi) veszélyelhárítási tervek elkészítéséért, valamint a helyi lehetőségek figyelembevételével a védekezés feltételeinek a biztosításáért, h) irányítja a védekezésre való felkészítést, i) a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárt a területi, települési, kerületi és munkahelyi polgári védelmi szervezetbe kiképzésre és gyakorlatra osztja be, j) a gazdálkodó szervezetek részére elrendeli a polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési és munkahelyi polgári védelmi szervezetek megalakítását és az alkalmazás feltételeinek biztosítását, k) biztosítja a lakosság riasztására szolgáló és a közigazgatási területén lévő, rendelkezésre bocsátott technikai berendezések működtetését, l) részt vesz a feladatainak ellátása érdekében, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv által szervezett felkészítéseken.							
14.	Feladatai a települési szintű védelmi és biztonsági tevékenysége keretében: a) hatáskörrel rendelkező szerv kérésére irányítja a települési szintű védelmi és biztonsági tevékenységet, b) halasztást nem tűrő esetben átmeneti jelleggel elrendeli az élet és az anyagi javak védelméhez szükséges intézkedése-			*	*	*	*	2021. évi XCIII. tv. 59. § (1)

	FELADAT/HATÁSKÖR	SZERV						JOGSZABÁLY
		vm	f	fk	mjv	v	k	
	ket, és erről haladéktalanul értesíti a település szerint illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szerve vezetőjét és a területi védelmi bizottság elnökét, c) a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárt polgári védelmi szolgálatra kötelezi, d) szervezi és irányítja a lakosság védelmét, kitelepítését, kimenekítését, befogadását és visszatelepítését, az összehangolt védelmi tevékenységgel összefüggő, továbbá a különleges jogrenddel összefüggésben bevezetett intézkedésekből eredő települési feladatok végrehajtását, e) a területi védelmi bizottság elnökének rendelkezése alapján - vagy halasztást nem tűrő esetben annak utólagos tájékoztatásával - elrendeli a települési polgári védelmi szervezetek alkalmazását, f) elrendeli a hatáskörébe utalt gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség teljesítését, amelyről gazdasági és anyagi szolgáltatási nyilvántartást vezet, g) együttműködik más települések polgármestereivel, a védekezésbe bevont más szervezetekkel, h) szervezi és irányítja az anyagi javak védelmét, a lakosság létfenntartáshoz szükséges anyagi javakkal történő ellátását.							
15.	Együttműködik védelmi és biztonsági célú adatkezelés szervként más védelmi és biztonsági célú adatkezelési szervekkel az általuk foglalkoztatott kiértékeléssel és riasztásával kapcsolatosan, a gazdasági és anyagi szolgáltatások teljesítésének tervezésével, végrehajtásának irányításával, felügyeletével és ellenőrzésével, továbbá a védelemgazdasági adattárral kapcsolatos adatszolgáltatás során.			*	*	*	*	2021. évi XCIII. tv. 60. §
16.	Megállapítja a veszélyeztetettség mértékének és jellegének megfelelő lakosságvédelmi és mentésszervezési feladatok irányítására alkalmas települési polgári			*	*	*	*	62/2011. (XII. 29.) BM rend. 17. §

	FELADAT/HATÁSKÖR	SZERV						JOGSZABÁLY
		vm	f	fk	mjv	v	k	
	védelmi parancsnokság szakmai összetételét és létszámát a kirendeltség vezetőjének javaslata alapján, és a polgári védelmi kötelezettség alatt álló személyt hatósági határozattal osztja be.							
17.	Jóváhagyja a katasztrófavédelmi osztályba sorolt településeken a települési polgári védelmi szervezet megalakítási tervét.			*	*	*	*	62/2011. (XII. 29.) BM rend. 19. § (1)
18.	Hatósági határozatban meghatározza a kirendeltségvezető egyetértésével gazdálkodó szervnél létrehozott települési polgári védelmi szervezet felépítését, létszámát. Jóváhagyja a kirendeltségvezető egyetértésével gazdálkodó szervnél létrehozott települési polgári védelmi szervezet megalakítási tervét.			*	*	*	*	62/2011. (XII. 29.) BM rend. 20. §
19.	Felélős a polgári védelmi szervezet irányításáért és a mentési tevékenység feltételeinek biztosításáért annak a településnek a polgármestere, amelynek érdekében a polgári védelmi szervezet a tevékenységet kifejti, amennyiben a települési polgári védelmi szervezet alkalmazására a településen kívül kerül sor.			*	*	*	*	62/2011. (XII. 29.) BM rend. 36. § (2)
20.	Kezdeményezheti a veszélyeztetett település polgármestere a területi védelmi bizottság elnökénél - amennyiben erőforrásai nem elegendőek - a területi vagy más települések megerősítő vagy támogató polgári védelmi szervezeteinek alkalmazását.			*	*	*	*	62/2011. (XII. 29.) BM rend. 39. § (1)
21.	Gondoskodik a polgári védelmi szolgálatra kötelezett és a védekezésben részt vevő erők váltásáról, pihentetéséről és ellátásáról annak a településnek a polgármestere, amely településen a védekezés folyik.			*	*	*	*	62/2011. (XII. 29.) BM rend. 40. §
22.	Ideiglenes polgári védelmi szolgálatra kötelezett személy a felmerült költségekkel kapcsolatos igényét a polgári védelmi			*	*	*	*	62/2011. (XII. 29.) BM rend. 45. § (1)

	FELADAT/HATÁSKÖR	SZERV						JOGSZABÁLY
		vm	f	fk	mjv	v	k	
	szolgálatra kötelezést tartalmazó határozatot kibocsátó polgármesternél a polgári védelmi szolgálat elrendelését követő 30. napig jelentheti be. Amennyiben a polgári védelmi szolgálatot nem a határozatot kibocsátó polgármester rendelte el, úgy az igény érvényesítéséhez szükséges iratokat a szolgálatot elrendelő részére 5 napon belül továbbítja.							
23.	Jogosult a polgári védelmi gyakorlat elrendelésére.			*	*	*	*	62/2011. (XII. 29.) BM rend. 54. § c)
24.	Államigazgatási jogkörben jár el a polgári védelmi feladatnak irányítása és végrehajtása során.			*	*	*	*	402/2022. (X. 24.) Korm. rend. 6. §
25.	Legalább háromévente ellenőrzi és értékeli a települési és munkahelyi polgári védelmi szervezet felkészültségét a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének bevonásával, és erről tájékoztatja a helyi védelmi bizottság elnökét.			*	*	*	*	402/2022. (X. 24.) Korm. rend. 11. §

3. A polgármester katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladat- és hatáskörei

	FELADAT/HATÁSKÖR	SZERV						JOGSZABÁLY
		vm	f	fk	mjv	v	k	
1.	Biztosítani kell a veszélyes anyaggal foglalkozó üzem telephelye szerint illetékes polgármesternek az üzemeltetővel és a hatósággal együttműködve külön jogszabályban meghatározottak szerint, hogy a lakosság véleményt nyilváníthasson az új veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem építésére, vagy a már működő veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem tevékenységének jelentős változtatására vonatkozó engedély kiadása előtt. Külön jogszabály szerint biztosítani kell, hogy a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem veszélyességi övezetének határán belül történő fejlesztések során a lakosság véleményt nyilváníthasson.			*	*	*	*	2011. évi CXXVIII. tv. 33. §

	FELADAT/HATÁSKÖR	SZERV						JOGSZABÁLY
		vm	f	fk	mjv	v	k	
2.	Védekezés körében a 17. § (1) bekezdés a) és c) pontjaiba tartozó költségek utólagos elszámolása érdekében intézkedik az alábbi adatok védekezési naplóban történő folyamatos és naprakész rögzítésére: a) a kárterület és a bekövetkezett kár leírása, b) a védekezésben résztvevők létszáma, c) a létszám által teljesített munkaórák száma, d) a védekezésben részt vevő gépjárművek és munkagépek által teljesített kilométer és üzemóra, e) a kitelepítettek, kimenekítettek és ellátásban részesülők létszáma, f) a védekezés elrendelésének ideje, g) az elvégzett védekezési feladatok, h) a védekezés során meghozott intézkedések, beleértve a védekezés irányításának átadás-átvételét. Intézkedik a védekezés során felmerült anyagköltségeket igazoló számlák, bizonylatok elkülönített nyilvántartására.		*		*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 18. § (1)-(2)
3.	Elvégzi és javaslatot tesz minden év szeptember 30-ig a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének közreműködésével a kockázatbecslést a település besorolására a területi védelmi bizottság elnökének.		*		*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 21. § (2)
4.	Települési veszélyelhárítási tervet készít a besorolt településeken a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének közreműködésével.			*	*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 26. § (1)
5.	Lakossági tájékoztató kiadványt készít települési veszélyelhárítási terv alapján a veszélyek és a követendő magatartási szabályok megismerésére és biztosítja a helyben rendelkezésre álló eszközökkel annak a lakosság számára történő hozzáférhetőségét.			*	*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 28. § (1)
6.	Bevonja lakossági tájékoztató kiadvány			*	*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 28. § (2)

	FELADAT/HATÁSKÖR	SZERV						JOGSZABÁLY
		vm	f	fk	mjv	v	k	
	elkészítésébe a településen működő kisebbségi önkormányzatokat.							
7.	Bevonja a települési veszélyelhárítási terv elkészítése során az adott elem tekintetében a feladat- és hatáskörrel rendelkező illetékes szervet.			*	*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 28. § (3)
8.	Felülvizsgálja a települési veszélyelhárítási tervet szükség esetén soron kívül, egyebekben minden év március 31-ig a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve vezetőjének közreműködésével. A felülvizsgálat eredményéről, az elvégzett javításokról tájékoztatja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének vezetőjét, a védekezésbe bevont egyéb szerveket, szervezeteket, valamint a lakosságot.			*	*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 28. § (4)
9.	Gyakorlatot tart 3 évente a települési veszélyelhárítási tervben foglaltak végrehajtásának biztosítására legalább.			*	*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 28. § (5)
10.	Megküldi a jóváhagyott veszélyelhárítási terv egy példányát a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének.			*	*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 28. § (7)
11.	Gondoskodik - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének közreműködésével - a lakosság felkészítéséről a település katasztrófavédelmi osztályba sorolásával, az annak megfelelően megállapított elégséges védelmi szinttel és a veszélyelhárítási tervben meghatározott helyi riasztási és veszélyhelyzeti tájékoztatással összhangban.			*	*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 34. § (5)
12.	Felelős a katasztrófariasztás elrendeléséért a település veszélyeztetettsége esetén - a területi védelmi bizottság elnöke utólagos tájékoztatásával - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve útján.			*	*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 36. § c)
13.	Felelős a lakosság veszélyhelyzeti tájékoztatásáért, ha jogszabály másként nem rendelkezik.			*	*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 37. § (2) e)

	FELADAT/HATÁSKÖR	SZERV						JOGSZABÁLY
		vm	f	fk	mjv	v	k	
14.	Ellátja a katasztrófavédelmi feladatait a hivatásos katasztrófavédelmi szerv közreműködésével látja el.	*	*	*	*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 39. § (1)
15.	Államigazgatási jogkörben jár el a katasztrófavédelmi feladatok végrehajtása során.	*	*	*	*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 39. § (2)
16.	Gondoskodik a riasztási és veszélyhelyzeti tájékoztatási feladatainak végrehajtása érdekében a) a lakosság riasztására szolgáló és a közigazgatási területén lévő saját, illetve rendelkezésre bocsátott lakossági riasztó-tájékoztató végpont működtetéséről, üzemképességéről, folyamatos karbantartásáról, b) a hangos próbákon a felkészített személyek és az illetékes áramszolgáltató szakemberei részvételéről, c) a lakossági riasztó, riasztó-tájékoztató végpont működtetéséhez szükséges üzemeltetési készlet összeállításáról, azok hozzáféréseinek helyi szabályozásáról, d) infokommunikációs polgári védelmi egységek megalakításáról és felkészítéséről, e) a feladatban érintett polgári védelmi egységek riasztási adatainak folyamatos pontosításáról.			*	*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 39. § (3)
17.	Gondoskodik a lakossági riasztó, lakossági riasztó-tájékoztató végpontok folyamatos működtetéséről - a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szervének szakmai felügyelete mellett -, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének a jogszabály szerinti felső küszöbértékű veszélyes ipari üzemek környezetében kiépített riasztó alrendszere, továbbá Paks és 30 km-es körzetében telepített lakossági riasztó-tájékoztató rendszer kivételével. A riasztó-tájékoztató végpont működőképességét érintő bármely tevékenységet a munka megkezdése előtt 30 nappal, a területileg illetékes hivatásos katasztrófavé-			*	*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 42. §

	FELADAT/HATÁSKÖR	SZERV						JOGSZABÁLY
		vm	f	fk	mjv	v	k	
	delmi szerv területi szerve útján a polgármester számára engedélyezés céljából be kell jelenteni.							
18.	Jogosult a kitelepítés és a befogadás elrendelésére: a) veszélyhelyzetben, a Kormány felhatalmazása alapján, illetékességi területére vonatkozóan b) halasztást nem tűrő esetben az illetékességi területére vonatkozóan.			*	*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 46. § (1)
19.	Írásba foglalja a kitelepítés elrendeléséről szóló döntést - akadályoztatása esetén az elrendelést követő legkésőbb 3 napon belül - és felhívás közzétételével gondoskodik a kihirdetéséről.			*	*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 47. § (1)
20.	Engedélyezheti kitelepítési adatok regisztrációja mellőzését, ha az elháríthatatlan kárral vagy veszéllyel járna.			*	*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 48. § e)
21.	Gondoskodik a kitelepítéssel kapcsolatos feladatkörében a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI.10.) Korm. rendelet 49. § (3) bekezdésében meghatározott feladatok ellátásáról.			*	*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 49. § (3)
22.	Gondoskodik befogadással kapcsolatos feladatokról a) tájékoztatja a lakosságot a várható befogadásról, b) értesíti az elhelyezésben érintett intézményeket, gazdálkodó szervezeteket, valamint intézkedik a befogadás előkészítésére, c) készenlétbe helyezi a befogadási szakfeladat végrehajtásához szükséges polgári védelmi szervezeteket és irányítja tevékenységüket, d) előkészíteti a befogadáshoz szükséges nyilvántartásokat,			*	*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 53. § (3)

	FELADAT/HATÁSKÖR	SZERV						JOGSZABÁLY
		vm	f	fk	mjv	v	k	
	e) intézkedik a megnövekvő fogyasztási igények miatt a megfelelő kapacitás biztosítására, f) megszervezi a befogadás mindenoldalú biztosítását, g) a rendőrséggel együttműködve megszervezi a forgalomszabályozást, a rendfenntartást, h) pontosítja a befogadásra tervezett lakosság várható létszámát, az állatállomány és anyagi javak mennyiségét, i) biztosítja a befogadásra tervezett intézmények, közigazgatási szervek működési feltételeit, intézkedik az esetlegesen hiányzó infrastruktúra kialakítására, j) intézkedik a befogadásra kerülő lakosság étkeztetéséhez szükséges és higiénias feltételek biztosítására, k) intézkedik a kirakodási hely működtetésére, l) folyamatos kapcsolatot tart a kitelepülőkkel, m) szükség esetén megszervezi a köznevelést, illetve a szakképzést, valamint n) illetékességi területén összehangolja a társadalmi és karitatív szervezetek tevékenységét.							
23.	Felelős a kárbejelentés megszervezéséért. Kárbejelentés módját és határidejét a helyben szokásos módon hirdeti ki.			*	*	*	*	234/2011. (XI.10.) Korm. rend. 88. § (2)–(3)